

**แนวทางและวิธีการใช้
พระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. 2535**

โดย... พรพรรณ ไม้สุพร
ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย

กิจกรรม&กิจการ&อุตสาหกรรม

วัตถุดิบ & พลังงาน

กรรมวิธีการผลิต

ทรัพยากร
ธรรมชาติ

เทคโนโลยี

•พัฒนา
•มาตรการ
กฎหมาย

มลพิษ

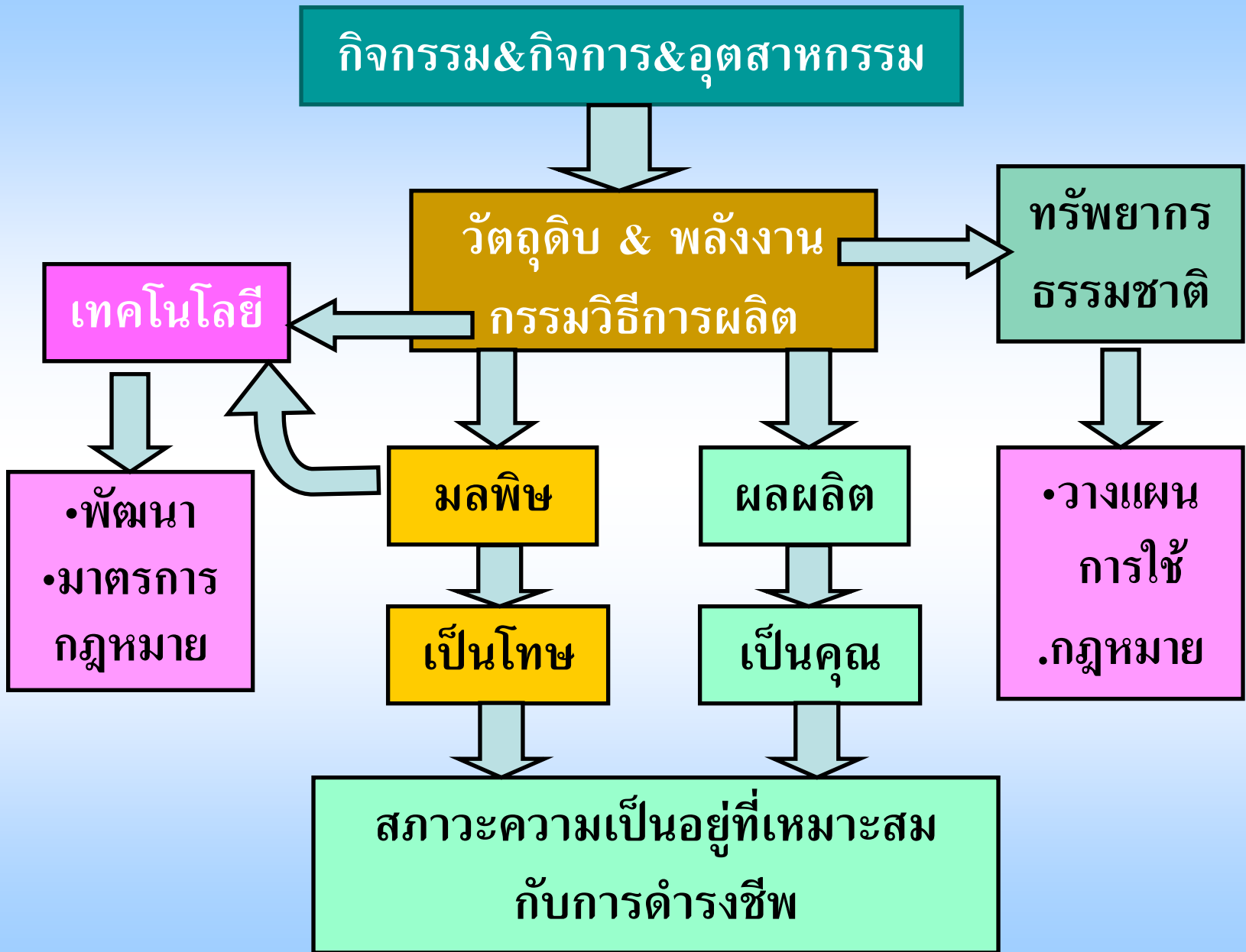
ผลผลิต

เป็นโทษ

เป็นคุณ

•วางแผน
การใช้
.กฎหมาย

สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสม
กับการดำรงชีพ

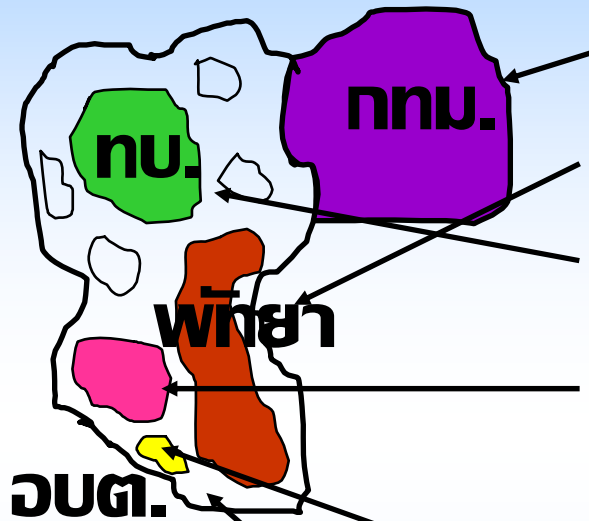

หลักการบวong พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535

- คัดกรองประชาชนด้านสุขลักษณะ และการอนามัยสิ่งแวดล้อม
- กระจายอำนาจสู่ส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น และบังคับใช้
- ให้อำนาจเจ้าพนักงานสาธารณสุขตรวจตราแนะนำ เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น
- ให้มีคณะกรรมการสาธารณสุข กำกับดูแล ให้การสนับสนุน
- ให้สิทธิแก่ประชาชนยื่นอุทธรณ์ได้

ราชการส่วนท้องถิ่น

จพง.ท้องถิ่น

• เขตกรุงเทพมหานคร

• เมืองพัทยา

• เขตเทศบาล

• เขตองค์การบริหาร

ส่วนจังหวัด

• องค์การบริหารส่วน

ตำบล

• องค์การปกครอง
ท้องถิ่นอื่น

• ผู้ว่าฯ กทม.

• นายกเมืองพัทยา

• นายกเทศมนตรี

• นายกองค์การ

บริหารส่วนจังหวัด

• นายก อบต.

• หัวหน้าผู้บริหาร
องค์การนั้น

เจ้าพนักงานสาธารณสุข

ส่วนท้องถิ่น

1. ผอ.สำนักอนามัย/ผอ.กองอนามัยสิ่งแวดล้อม กทม.

2. หน.ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สนง.เขต กทม.

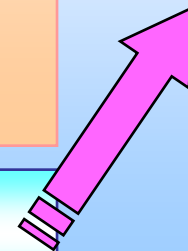
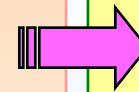
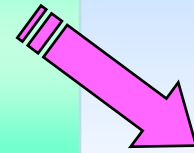
3. ผอ.สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาล

4. ผอ./หน.ส่วนส่งเสริมสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
เทศบาล

5. ผอ.กอง/หน.กอง/หน.ฝ่าย สาธารณสุขและ
สิ่งแวดล้อม เทศบาล

6. ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เมืองพัทยา

7. หัวหน้าส่วนสาธารณสุข อบต.

เขตท้องที่
ที่รับผิดชอบ
ขององค์กร
ปกครอง
ส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ

ผู้ได้รับการแต่งตั้ง

จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

⊗ ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่
เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง เพื่อปฏิบัติ
หน้าที่ตามมาตรา 44 วรรคหนึ่งในเขต
อำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ในเรื่อง
ใดหรือทุกเรื่องก็ได้

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

1

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

เจ้าพนักงาน

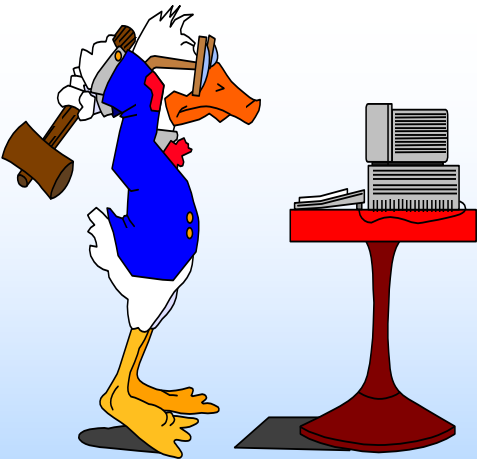
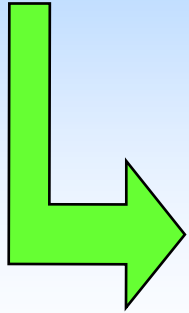
สาธารณสุข

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจาก
เจ้าพนักงานท้องถิ่น

2

3

1.อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

1. ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น
2. ออกใบอนุญาต/หนังสือรับรองการแจ้ง
ตรวจตราดูแลกิจการต่าง ๆ
3. ออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการ/บุคคล แก้ไข
ปรับปรุง กรณีปฏิบัติไม่ถูกต้อง
4. กรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง อาจสั่งให้หยุด
กิจการ/พักใช้/เพิกถอนใบอนุญาตได้
แล้วแต่กรณี
5. เปรียบเทียบคดีในบางคดี
6. แต่งตั้งผู้ได้รับการแต่งตั้งจาก จพธ.
7. อื่น ๆ ที่ระบุไว้ใน พรบ.

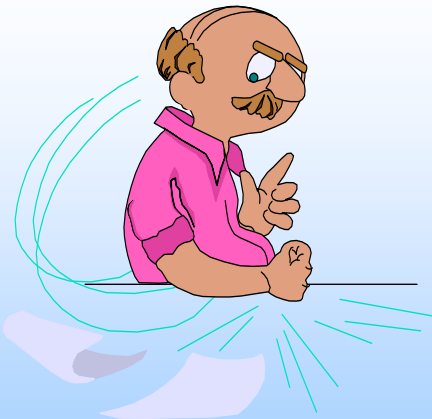
2.อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

สาธารณสุข

ม. 46

1. แจ้ง จพง.ท้องถิ่นเพื่อออกคำสั่ง
เมื่อพบเห็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง
2. ออกคำสั่งให้แก้ไขปรับปรุงได้
กรณีที่เป็นอันตรายร้ายแรงและ
ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน แล้วแจ้ง
จพง.ท้องถิ่น ทราบ

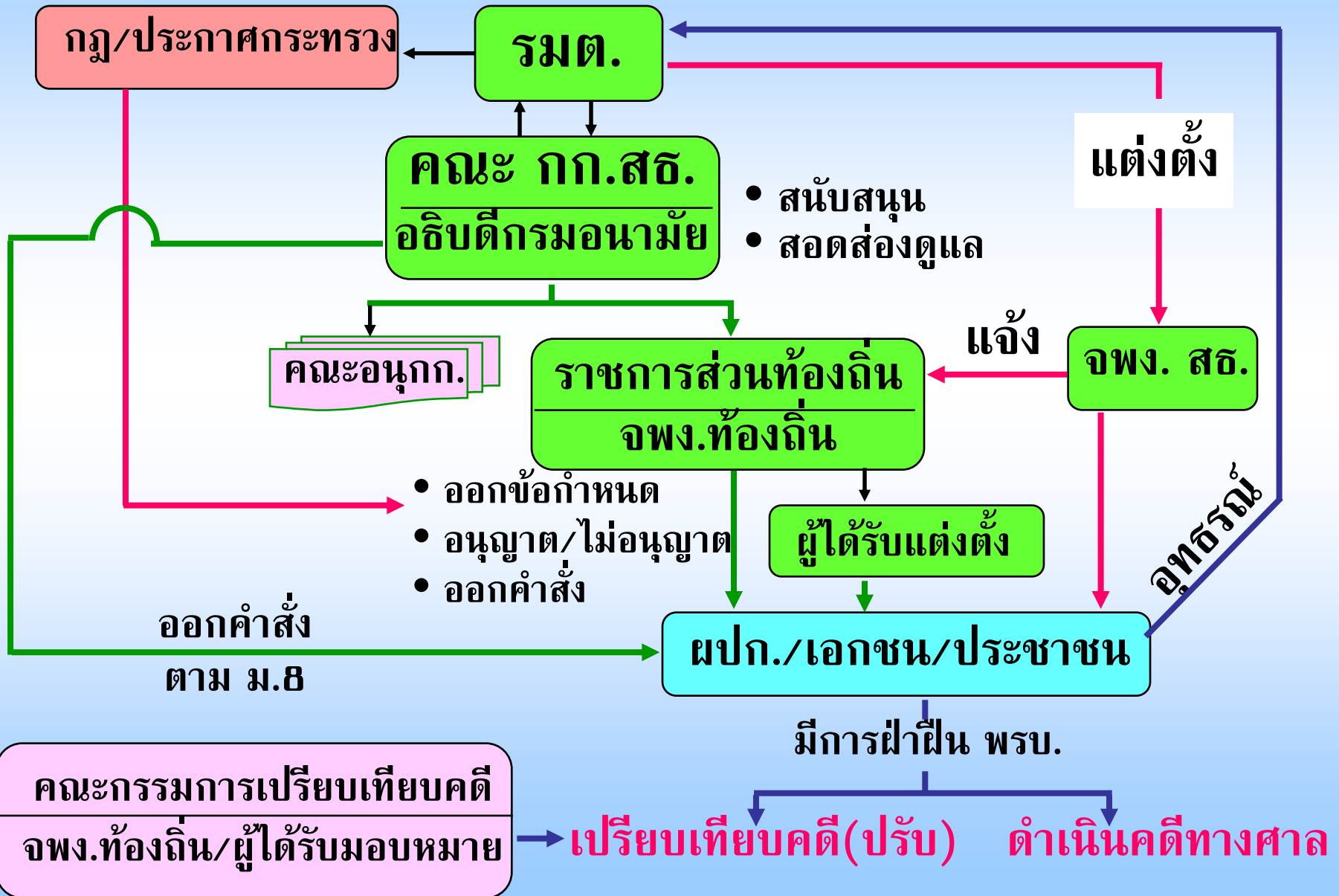
- 1) **เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่น**
- 2) **เจ้าพนักงาน
สาธารณสุข**
- 3) **ผู้ได้รับแต่งตั้งจาก จพง.
ท้องถิ่น**

บ.44

- (1) เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ ทำคำชี้แจงหรือส่งเอกสาร
- (2) เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ ในระหว่างพระ
อาทิตย์ขึ้น-ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ
ควบคุม หรือดูแลหลักฐาน
- (3) แนะนำให้ผู้ประกอบการปฏิบัติให้ถูกต้องตาม
เงื่อนไขหรือข้อกำหนดของท้องถิ่น
- (4) ยึดหรืออายัด สิ่งของใดๆ ที่อาจเป็นอันตราย
เพื่อดำเนินคดี หรือทำลายในกรณีที่เป็น
- (5) เก็บหรือนำ สินค้า หรือสิ่งของใดๆ ที่ สงสัย
หรืออาจก่อเหตุรำคาญในปริมาณที่สมควร
เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบ โดยไม่ต้องใช้ราคา

สรุปโครงสร้างอำนาจหน้าที่ตาม พรบ.สธ.

สารบัญญัติตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

หมวด 3   การกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย

หมวด 4   สุขลักษณะของอาคาร

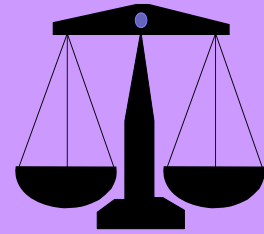
หมวด 5   เหตุรำคาญ

หมวด 6   การควบคุมการเลี้ยง / ปล่อยสัตว์

หมวด 7   กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

หมวด 8   ตลาด สถานที่จำหน่าย / สะสมอาหาร

หมวด 9   การจำหน่ายสินค้าในที่ / ทางสาธารณะ

พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

ให้อำนาจ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1) ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

- สิ่งปฏิกูล/ มูลฝอย
- กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- กิจกรรมตลาด
- สถานที่จำหน่าย/ สะสมอาหาร
- การขายสินค้าในที่/ ทางสาธารณะ

2) จพง.ท้องถิ่น

พิจารณาอนุญาต
และตรวจตราดูแล
กิจการต่าง ๆ

3) กรณี

- เกิดเหตุรำคาญ
- ผลิตสุรลักษณะอาคาร
- **ฝ่าฝืนข้อกำหนดฯ**

4) จพง.ท้องถิ่นออกคำสั่งให้

- ปรับปรุง/ แก้ไข
- หยุดกิจการ
- พักใช้/ เพิกถอนใบอนุญาต

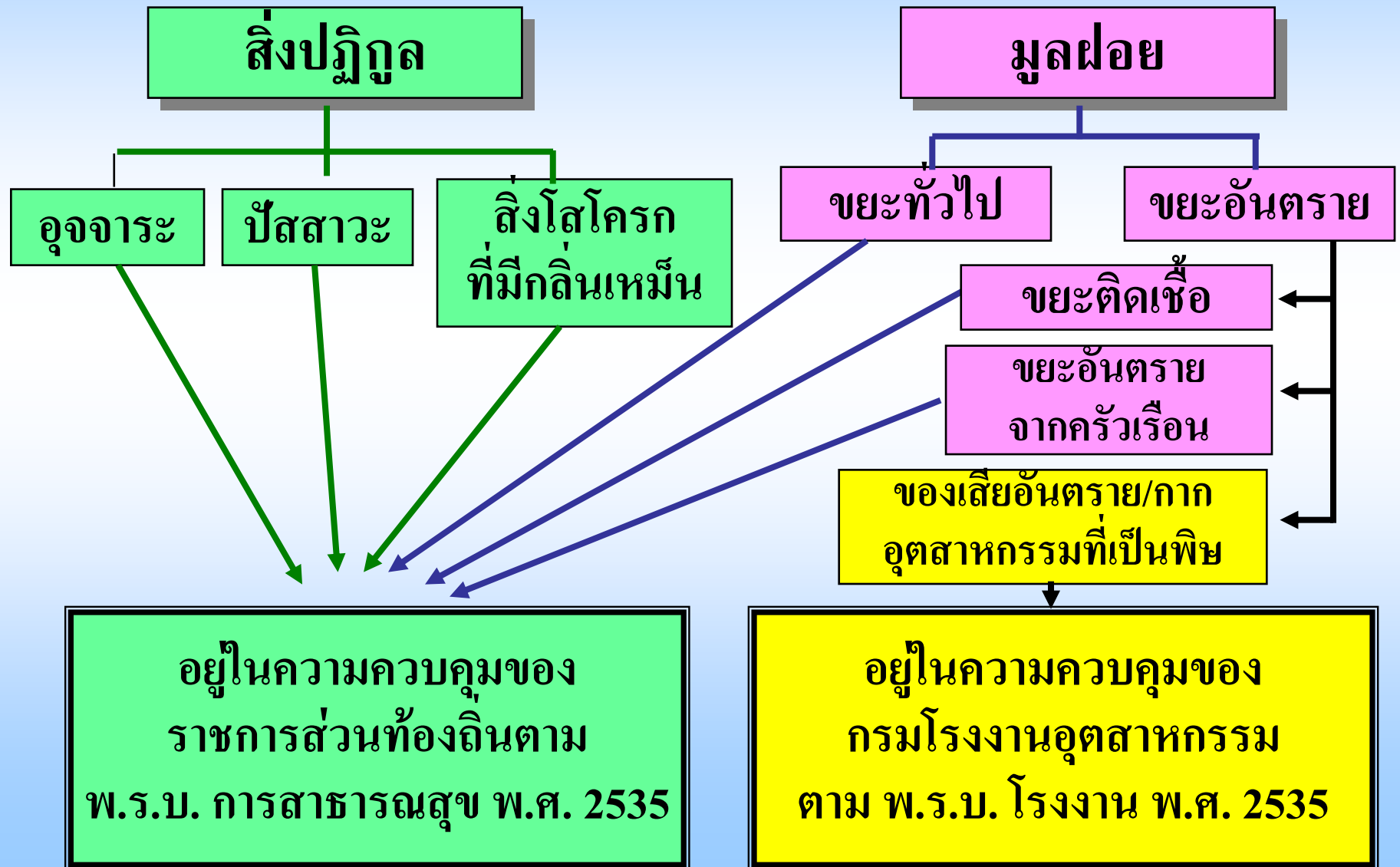
หมวด 3

การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

สิ่งปฏิกูล : อุจจาระหรือปัสสาวะ
รวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครก
หรือมีกลิ่นเหม็น

มูลฝอย : เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า
เศษวัตถุ กุ้งพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์
ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด
ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น และหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ
มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

การควบคุมดูแลสิ่งปฏิกูล มูลฝอยของราชการ ส่วนท้องถิ่น กับกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ราชการส่วนท้องถิ่น

ภาระหน้าที่หลัก

1. เก็บ/ขน/กำจัดเอง
โดยเก็บค่าบริการ

ในกรณีที่
เหตุอันควร

2. อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการ
ตามภายใต้การควบคุมดูแล

3. อาจอนุญาตให้บุคคลที่ได้รับ
อนุญาตตาม ม.19
ดำเนินการแทน

แต่ต้อง
ปฏิบัติตาม

ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

การห้ามถ่ายเททิ้ง

การจัดให้มีที่รองรับ
สิ่งปฏิกูล/มูลฝอย

วิธีการเก็บขนกำจัดของเจ้าของ/
ผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ

หลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไขในการปฏิบัติ
ของผู้ได้รับอนุญาต และอัตราค่าบริการ

เรื่องอื่นใดที่จำเป็น

ห้ามเจ้าของ /
ผู้ครอบครองอาคาร

การควบคุมเรื่อง สุขลักษณะของอาคาร

1. ทำให้อาคาร/ ส่วน
/สิ่งที่ต่อเนื่องของอาคาร

ชำรุดทรุดโทรม
สภาพทรุดโทรม

2. มีสินค้า/ เครื่องเรือน/
สัมภาระ/ สิ่งของ

มากเกินไป/ ซับ
ซ้อนกันเกินไป

3. ยอม/จัดให้คน
อาศัยอยู่

มากเกินไป

จนอาจเป็นอัน-
ตรายต่อสุขภาพ
ของผู้อยู่อาศัย/
เป็นที่อาศัยของ
สัตว์ให้โทษ

จพง. ท้องถิ่น

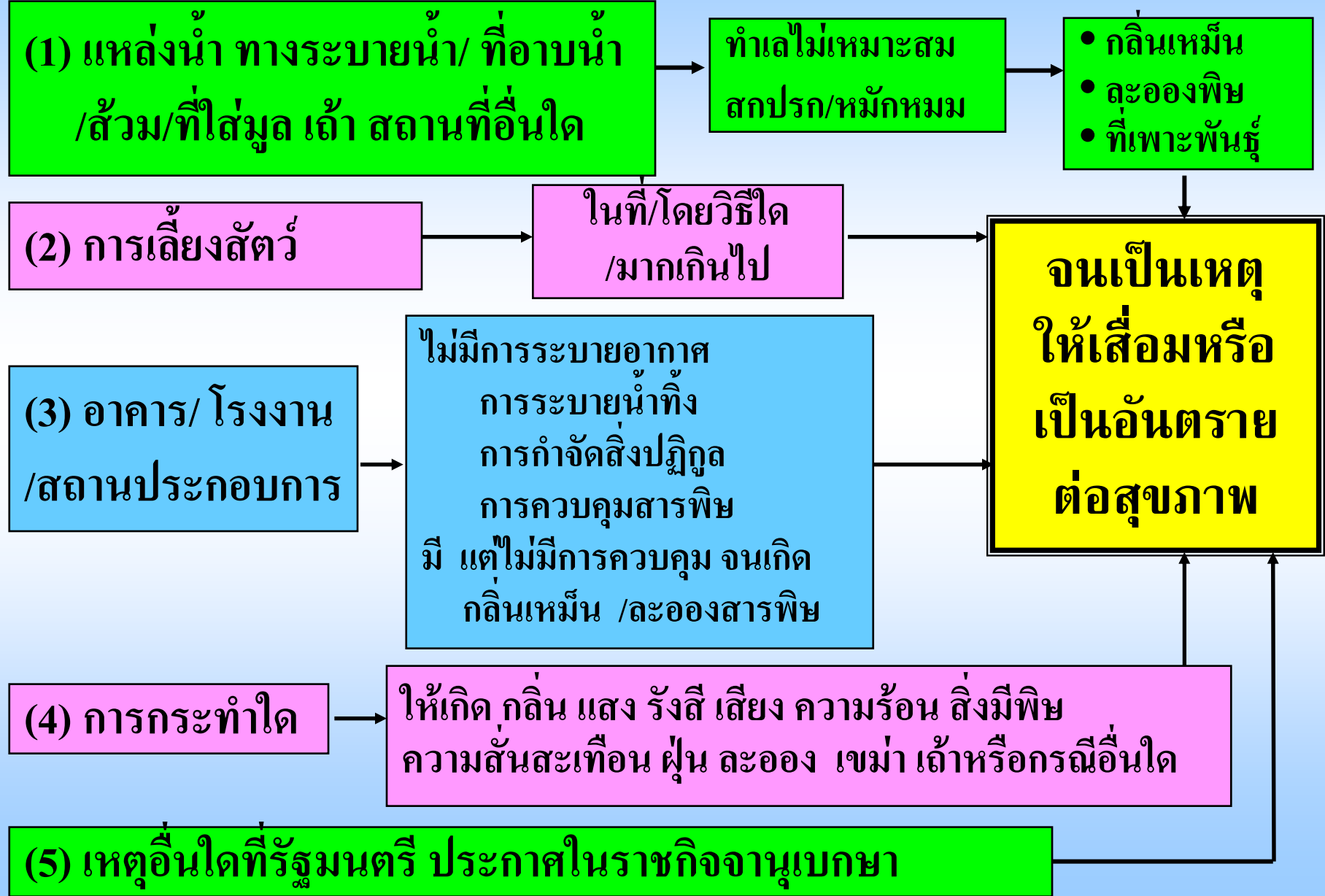
ออกคำสั่งให้แก้ไข/เปลี่ยนแปลง/
รื้อถอน/ย้ายหรือจัดเสียใหม่

ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

มีอำนาจเข้าดำเนินการได้
โดยเจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย

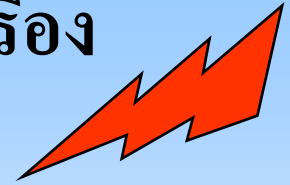
ถ้า
ฝ่า
ฝืน
ข้อ
ห้าม

ลักษณะของเหตุรำคาญ ตามมาตรา 25

การควบคุมของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เรื่อง

เหตุรำคาญ

เกิดหรืออาจเกิดขึ้นในที่/ทางสาธารณะ

เกิดขึ้นในสถานที่เอกชน

สั่งให้บุคคลที่ก่อเหตุ
ระงับ/ ป้องกัน ภายใน
เวลาอันสมควร

จพง.
ท้องถิ่น
มีอำนาจ

สั่งให้เจ้าของ / ผู้ครอบครอง
สถานที่ระงับ/ แก้ไข ภายใน
เวลาอันสมควร

ถ้าไม่แก้ไขและอาจ
เป็นอันตรายร้ายแรง

เข้าไประงับ/ จัดการได้
โดยบุคคลก่อเหตุเป็น
ผู้เสียค่าใช้จ่าย

ถ้าไม่แก้ไข

เข้าไประงับ/ จัดการได้
โดยเจ้าของ/ ผู้ครอบครอง
ถ้าเกี่ยวข้องต้องเสียค่าใช้จ่าย

ถ้าเป็นกรณีที่น่า
จะเป็นอันตรายร้ายแรง

สั่งห้ามใช้/ ยินยอม
ให้ใช้สถานที่นั้น
จนกว่าแก้ไขได้

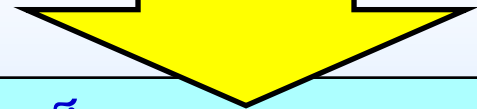
หมวดที่ 6 การควบคุม การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ราชการ
ส่วนท้องถิ่น

กำหนดให้ส่วนใดของพื้นที่
หรือทั้งหมด เป็นเขตควบคุม
การเลี้ยง / ปล่อยสัตว์

ออกข้อกำหนดของท้องถิ่น

- ➡ เขตห้ามเลี้ยง/ปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาด
- ➡ เขตห้ามเลี้ยง/ปล่อยสัตว์บางชนิด เกินกว่าจำนวนที่กำหนด
- ➡ เขต ให้เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิด โดยต้องอยู่ภายใต้
มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง

การควบคุม เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องออก
ข้อกำหนดของท้องถิ่น (ม.32)

(1) กำหนดประเภทกิจการ
ที่ต้องควบคุมภายในท้องถิ่น

(2) กำหนดหลักเกณฑ์
เงื่อนไขทั่วไป

ประกอบกิจการ
ในลักษณะที่
เป็นการค้า

ขออนุญาต
ต่อ จพอ.
ภายใน 90 วัน

เงื่อนไขเฉพาะ
ที่ จพอ. ระบุ
ในใบอนุญาต

ประกอบกิจการ
ในลักษณะที่
ไม่เป็นการค้า

ต้องปฏิบัติตาม

หมวดที่ 8 “ตลาด”

ตลาด

สถานที่ซึ่งปกติจัดไว้ให้ผู้ค้า ใช้เป็นที่ชุมนุมเพื่อ
จำหน่ายสินค้าประเภท สัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้ หรือ
อาหารอันมีสภาพเป็น ของสด ประกอบ หรือปรุงแล้ว
ของเสียง่าย ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีสินค้าประเภทอื่นด้วย
หรือไม่ก็ตาม หมายรวมถึง บริเวณ ซึ่งจัดไว้เพื่อการ
ดังกล่าวเป็นประจำ / ครั้งคราว / ตามวันที่กำหนด

“ตลาด” ตามกฎหมายสาธารณสุข

ตามมติคณะกรรมการสาธารณสุข
ในการประชุมครั้งที่ 40-4/2548 วันศุกร์ที่ 16 ก.ย. 48

การพิจารณาว่าการประกอบกิจการในลักษณะใด
จึงจะถือว่าเป็น “ตลาด” ตามกฎหมายสาธารณสุข นั้น ต้อง
ยึดถือองค์ประกอบตามนิยามคำว่า “ตลาด” เป็นสำคัญ

โดยไม่ต้องพิจารณาจำนวนแพงของการจำหน่าย
อาหารสดว่าต้องมีเท่าใด หากลักษณะและองค์ประกอบของ
การประกอบกิจการเป็นไปตามนิยาม ย่อมถือว่าเป็น
“ตลาด” ตามกฎหมายสาธารณสุข

ผู้จัดตั้งตลาด

เอกชน

กระทรวง ทบวง กรม

ต้องขอ
อนุญาต

เปลี่ยนแปลง
ขยาย/ลด
ขนาดตลาด

ไม่ต้องขออนุญาต
แต่ต้องปฏิบัติตาม

เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่น

ต้องปฏิบัติตาม

เงื่อนไขเฉพาะที่
แจ้งเป็นหนังสือ

มีอำนาจ
ออก

ข้อกำหนดของท้องถิ่น

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

**ข้อกำหนด
ของท้องถิ่น**

สุขลักษณะของตลาด (ม.35)

- **ที่ตั้ง แผนผัง สิ่งปลูกสร้าง**
- **การจัดสถานที่ การวางสิ่งของ**
- **การรักษาความสะอาด เวลาเปิดและปิด**
- **การกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย การระบายน้ำทิ้ง**
- **การป้องกันเหตุรำคาญและการระบาดของโรค**
- **สุขลักษณะของผู้ขายและ ผู้ช่วยขายในตลาด**

สถานที่จำหน่ายอาหาร

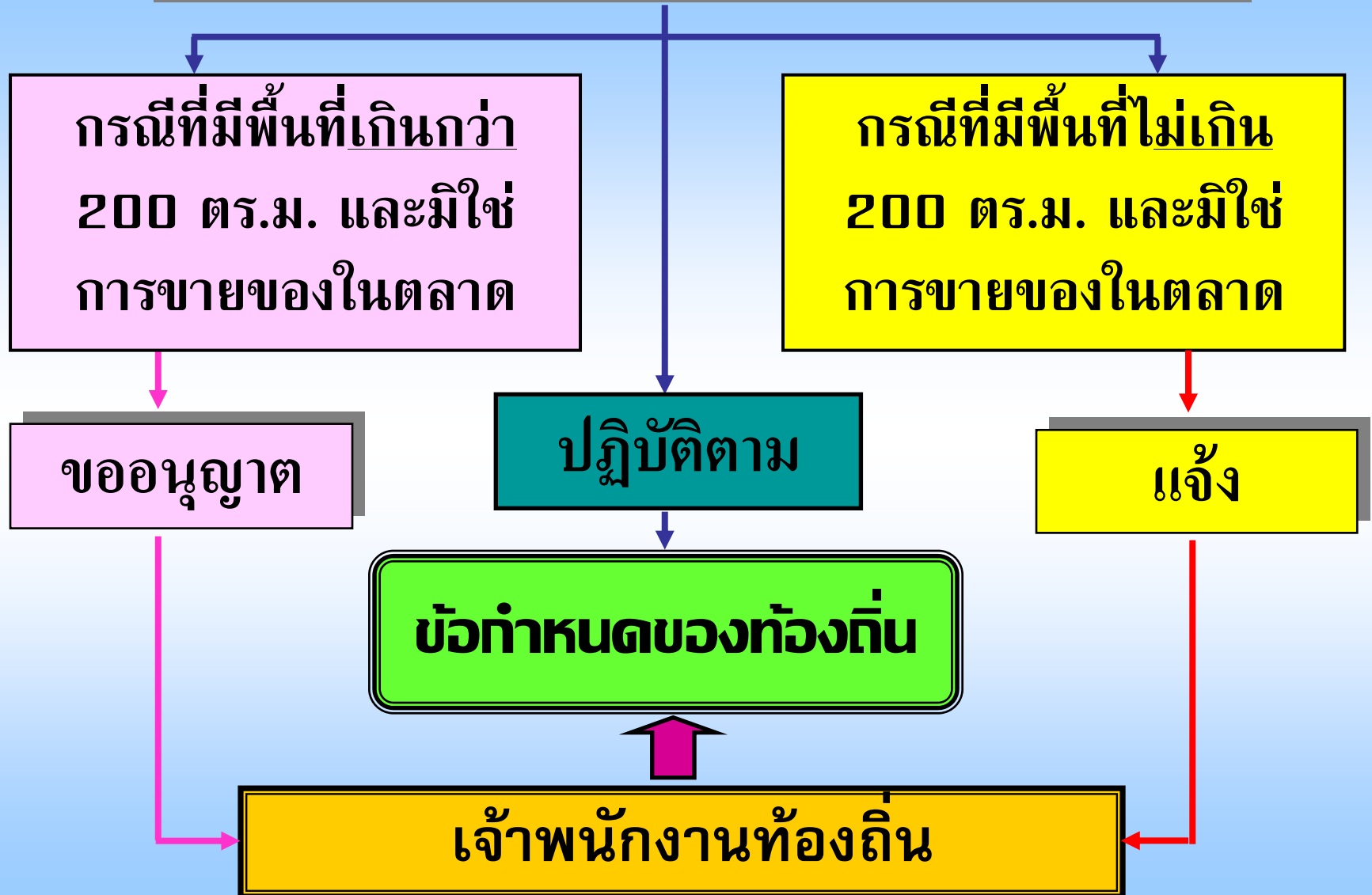
อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่/ทางสาธารณะ (และมีใช้เป็นการขายของในตลาด) ที่จัดไว้เพื่อประกอบ/ปรุงอาหารจนสำเร็จ และจำหน่ายให้ผู้ซื้อ สามารถบริโภคได้ทันที ทั้งนี้ไม่ว่าจัดบริเวณไว้สำหรับการบริโภค ณ ที่นั้น หรือนำไปบริโภคที่อื่นก็ตาม

สถานที่สะสมอาหาร

อาคาร สถานที่ หรือบริเวณใดๆ ที่มีใช้ที่/ทางสาธารณะ (และมีใช้เป็นการขายของในตลาด) ที่จัดไว้สำหรับเก็บอาหารอันมีสภาพเป็นของสด หรือของแห้ง หรืออาหาร รูปลักษณะอื่นใด ที่ผู้ซื้อ ต้องนำไปทำ ประกอบ ปรุง เพื่อบริโภค ในภายหลัง

ผู้จัดตั้งสถานที่จำหน่าย / สะสมอาหาร

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

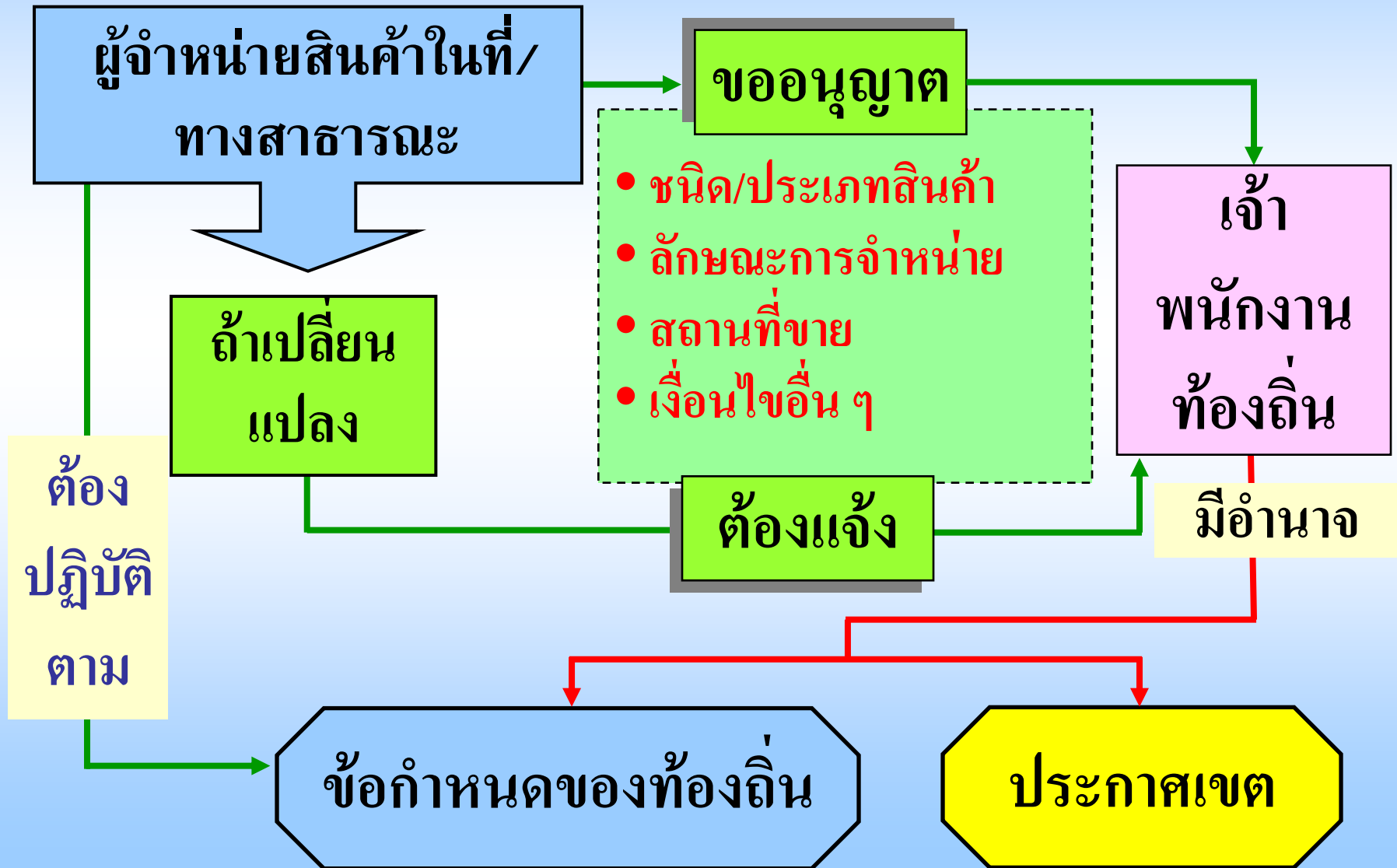
ข้อกำหนดของ
ท้องถิ่น

สัญลักษณ์:สถานที่จำหน่าย/ สะสมอาหาร(ม. 40)

- ที่ตั้ง การใช้ การดูแลรักษาสถานที่
- อาหาร กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ
ประกอบ บรรจุ เก็บ สะสมอาหาร
- สุขวิทยาส่วนบุคคล
- ภาชนะ อุปกรณ์ น้ำใช้ และของใช้อื่น ๆ
- การป้องกันเหตุรำคาญ
และการป้องกันโรคติดต่อ

การควบคุมเรื่องการจำหน่ายสินค้า ในที่หรือทางสาธารณะ

เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ร่วมกับเจ้า
พนักงานจรรยา

ข้อกำหนดของท้องถิ่น

สุขลักษณะเกี่ยวกับ(ม. 43)

- ผู้ขาย/ผู้ช่วยขาย
- กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ
ประกอบ บรรจุ เก็บ/สะสม
- ความสะอาดภาชนะ นำใช้ ของใช้
- การจัดวาง/ การเร่ขาย
- เวลาจำหน่าย
- ป้องกันเหตุรำคาญ/ โรคติดต่อ

ประกาศเขต (ม.42)

- ห้ามขายหรือซื้อโดยเด็ดขาด
- ห้ามขายสินค้าบางชนิด
- ห้ามขายสินค้าตามกำหนด เวลา
- เขตห้ามขายตามลักษณะ
- กำหนดเงื่อนไขการจำหน่าย

ปิดที่สำนักงานฯ และบริเวณที่กำหนดเป็นเขต
และระบุวันบังคับ โดยไม่น้อยกว่า 15 วัน นับแต่วันประกาศ

การคุ้มครองประชาชนของกฎหมายสาธารณสุข

กิจการที่ต้องควบคุมตามกฎหมาย

- กิจการตลาด
- สถานที่สะสมอาหาร
- กิจการร้านอาหาร
- การเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์
- กิจการเก็บ ขน/กำจัดสิ่งปฏิกูล/มูลฝอย(ธุรกิจ)
- กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (134 ประเภท)
- การขายสินค้าในที่/ทางสาธารณะ

กิจการทั่วไป

- บ้าน/ ครัวเรือน/ ชุมชน
- โรงเรียน/ สถานศึกษา
- วัด/ ศาสนสถาน
- สถานีขนส่ง/ สถานีรถไฟ
- สถานพยาบาล
- สถานประกอบกิจการอื่น ๆ

ประกาศเพิ่ม

ก่อนประกอบกิจการ

ต้องขอ
อนุญาต /
แจ้ง

ต้องปฏิบัติ
ให้ถูก
สุขลักษณะ

ต้องกำจัด
สิ่งปฏิกูล/
มูลฝอย

ต้องดูแล
อาคารให้ถูก
สุขลักษณะ

ต้องไม่ก่อ
เหตุ
รำคาญ

เจ้าพนักงานท้องถิ่น
ราชการส่วนท้องถิ่น

ข้อกำหนดของท้องถิ่น

แนวทางปฏิบัติในการใช้กฎหมายสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญ

โดย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

เหตุรำคาญที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ

ตรวจตราปกติ

เรื่องร้องเรียน

ข่าวทางสื่อมวลชน

ผลกระทบต่อสุขภาพ

ไม่มีผลกระทบ

มีแต่ไม่รุนแรง

อันตรายร้ายแรง

แจ้งผู้ร้อง/สื่อมวลชน

แก้ไข/ปรับปรุง

ระงับ/แก้ไขโดยเร่งด่วน

โดยใช้มาตรการ

ทางการบริหาร ทางรัฐศาสตร์/สังคม ทางกฎหมายสาธารณสุข

กรณีตัวอย่าง เรื่องบิหมุเหิน

เหตุเกิดในเขต อบต.วัดขว้าง อ.โพทะเล จ.พิจิตร ผู้ประกอบการ (ผู้ถูกร้อง) เลี้ยงสุกร จำนวน 150 ตัว โรงเรือนตั้งอยู่ที่ริมแม่น้ำพิจิตรเก่า สังกัดเหมันรบกวนประชาชนตามรายชื่อที่แนบเรียนมา จำนวน 30 คน พร้อมกันนี้ ผู้ประกอบการได้ปล่อยน้ำเสียจากการล้างคอกสัตว์ โดยมี อุจจาระสุกรผสมลงสู่แม่น้ำพิจิตรเก่า ผู้ร้องแจ้งให้ อบต.ทราบแล้ว แต่ไม่ มีการดำเนินการใดๆมาเป็นเวลา 6 เดือนแล้ว

ผู้ร้องจึงทำหนังสือร้องเรียนมาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร ผู้ว่าฯ ได้ส่งเรื่องมาให้ อบต.วัดขว้าง ดำเนินการตามกฎหมายสาธารณสุข

ถ้าท่านเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข ของ อบต.วัดขว้าง ที่นายก อบต. วัดขว้างมอบหมายให้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ท่านจะดำเนินการอย่างไร

1. การตรวจสอบข้อเท็จจริง

1) เตรียมอุปกรณ์และเอกสารในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

- กล้องถ่ายรูป
- อุปกรณ์สำหรับเก็บตัวอย่าง
- บัตรประจำตัวเจ้าพนักงานตามกฎหมายสาธารณสุข
- คู่มือพ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- แบบตรวจแนะนำของ จพง. (แบบ นส. 1)

1. การตรวจสอบข้อเท็จจริง

- 2) ประสานพื้นที่ เช่น สสอ. สอ. และอปท.
- 3) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นทีมตรวจสอบ เช่น
อุตสาหกรรมจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัด และปศุสัตว์จังหวัด
- 4) เข้าไปตรวจสอบข้อเท็จจริง (มาตรา 44)

2. องค์ประกอบตามกฎหมาย

ตรวจสอบการออกข้อบัญญัติ

ไม่มีข้อบัญญัติ

หมวด 5 เหตุรำคาญ

มีข้อบัญญัติ

หมวด 7 กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตรวจสอบการขอใบอนุญาต (มาตรา 33)

มีใบอนุญาต

ไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติ

ออกคำสั่งให้แก้ไข (ม. 45)

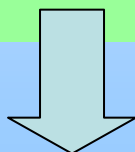
ถูกต้องตามข้อบัญญัติ

ใช้หมวด 5 เหตุรำคาญ

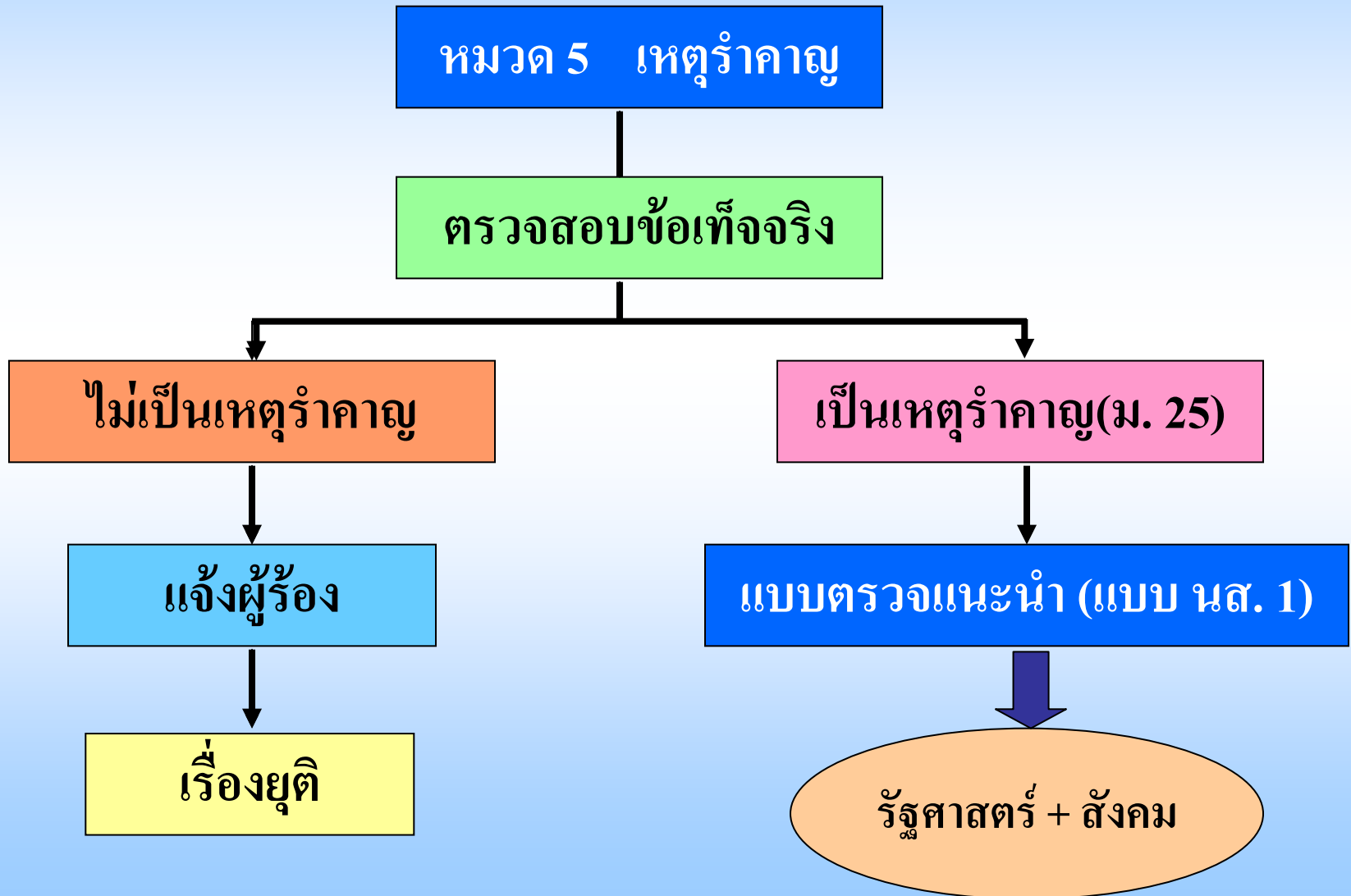
ไม่มีใบอนุญาต

มีความผิด

ดำเนินคดี

2. องค์ประกอบตามกฎหมาย

แบบตรวจแนะนำของเจ้าพนักงานตามมาตรา 44 (3)
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

สำหรับ ผปก. /
จพถ. / จพส.

1. วันที่..... เดือน ..... พ.ศ. ....
2. ชื่อ เจ้าของ/ผู้ครอบครอง .....
3. สถานประกอบการชื่อ ..... กิจการ ..... ตั้งอยู่เลขที่.....
ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....โทร. ....
4. ข้อเสนอแนะ (เพื่อการปรับปรุงแก้ไข)
  - (1) .....
  - (2) .....ภายใน.....วัน มิเช่นนั้น จะดำเนินการออกคำสั่งทางปกครองต่อไป
อนึ่ง หากท่านมีข้อโต้แย้ง ให้จัดส่งคำโต้แย้งต่อจพถ.ภายในกำหนดเวลา...วัน
ลงชื่อ ..... ลงชื่อ .....
(.....) (.....)
เจ้าของ /ผู้ครอบครอง เจ้าพนักงาน .....

การใช้หลักรัฐศาสตร์และสังคม

การเจรจาไกล่เกลี่ย

- 1) แยกการเจรจาที่ละฝ่าย
- 2) เเจรจากับผู้ร้องก่อน เพื่อหาเงื่อนไขในการแก้ไขปัญหาค่ที่ยอมรับได้
- 3) เเจรจากับผู้ถูกร้อง
  - ให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข หรือวิธีการอื่นๆเพื่อลดปัญหาการร้องเรียน
  - แจ้งความผิดให้ทราบ (ใช้เมื่อจำเป็นเท่านั้น)

การใช้มาตรการในการออกคำสั่ง

กรณีไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ

จพส. แจ้งให้ จพอ.ออกคำสั่ง (ม.46 ว. 1)

เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งแก้ไข/ระงับเหตุรำคาญ

แก้ไข

เรื่องยุติ

ไม่แก้ไข

(ไม่มีเหตุอันควร)

ผิด (1)

ออกคำสั่งให้หยุด
/พักใช้ใบอนุญาต

ผิด (3)

สั่งหยุด/พักใช้

ผิด (4)

สั่งเพิกถอน

ดำเนินการฟ้อง

ไม่หยุด

ผิด (2)

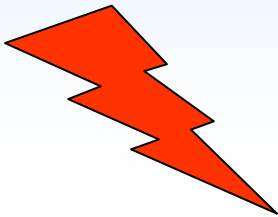
หยุด /แก้ไข

ยังผิด (1)

การออกคำสั่งทางปกครอง

ต้อง จัดให้มีเหตุผล ไว้ด้วย

เหตุผลอย่างน้อยจะต้องประกอบด้วย

- (1) ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ
- (2) ข้อกฎหมายที่อ้างอิง
- (3) ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน
ในการใช้ดุลพินิจ

คำสั่งทางปกครองที่อาจ
อุทธรณ์หรือโต้แย้งได้

- (4) แจ้งสิทธิการโต้แย้ง / อุทธรณ์

ตัวอย่างแบบออกคำสั่ง

(ตราครุฑ)

ที่ ...../.....

สำนักงานเทศบาล (อบต.) .....

วันที่...เดือน..... พ.ศ.....

เรื่อง คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ระงับเหตุรำคาญ

เรียน .....

ตามที่เทศบาลได้รับแจ้งว่าท่านซึ่งประกอบกิจการที่
บ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด
..... ได้ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยข้างเคียง
เทศบาลจึงได้ส่ง นาย/นาง/น.ส. ....ตำแหน่ง .....
เจ้าพนักงานสาธารณสุข ไปตรวจสอบ เมื่อวันที่..... พบว่า
.....(สภาพข้อเท็จจริง) .....

จึงพิจารณาเห็นว่า เป็นเหตุรำคาญตามบทบัญญัติมาตรา 25 (...)
แห่งพรบ. การสาธารณสุข พ.ศ.2535 และโดยที่เจ้าพนักงาน
สาธารณสุขได้ตรวจแนะนำตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 44 (3)
แล้ว ปรากฏว่า ท่านมิได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของเจ้า
พนักงานสาธารณสุข ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำแนะนำ
(เป็นข้อสนับสนุนให้ใช้ดุลพินิจออกคำสั่งซึ่งอาจมีเหตุผลอื่น ๆ ก็ได้)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 28 แห่ง พรบ. การ
สาธารณสุข พ.ศ.2535 ออกคำสั่งให้ท่านปรับปรุงแก้ไขและระงับ
เหตุรำคาญ ดังนี้

(1) .....

(2) .....

ภายในกำหนด....วัน (ตามความเหมาะสม) นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนี้

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาดังกล่าว จะมีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือนหรือปรับไม่เกิน 2,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ตามมาตรา 74 (แล้วแต่กรณีความผิด)

อนึ่ง หากท่านไม่พอใจคำสั่งหรือเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ท่านมี สิทธิอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนี้ต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ ภายใน 30 วันนับแต่วัน ที่ได้รับทราบคำสั่งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการตามคำสั่งข้างต้นด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(.....)

ตำแหน่ง .....เจ้าพนักงานท้องถิ่น

การเปรียบเทียบคดี

กทม.

1. คณะกรรมการ เปรียบเทียบคดี

ต่าง
จว.

- ผู้แทน กทม.
- ผู้แทน สนง.อัยการสูงสุด
- ผู้แทนสำนักงานตำรวจฯ
- ผู้ว่าราชการจังหวัด
- อัยการจังหวัด
- ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

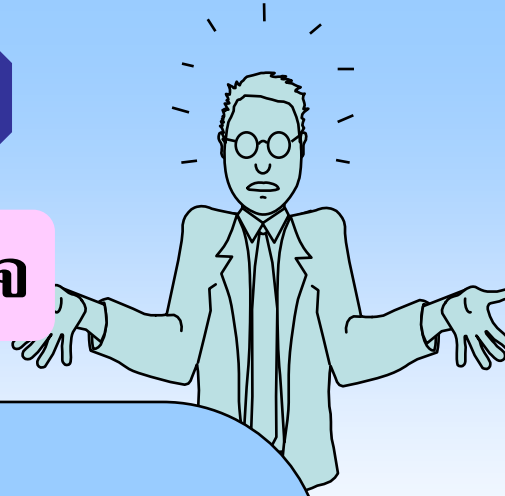
บรรดาความผิดที่
เห็นว่าผู้ต้องหาไม่
สมควรได้รับโทษ
จำคุก/ถูกฟ้องร้อง

2. เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นมอบหมาย

ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว/
โทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับ
ไม่เกิน 2000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การอุทธรณ์

ผู้ใดที่ได้รับคำสั่งและไม่พอใจ

คำสั่งของ จพง.ท้องถิ่น

- ม.21, ม.22 สุขลักษณะอาคาร
- ม.27 ว.1, ม.28 ว.1,ว.3 เหตุรำคาญ
- ม.45 สิ่งแก้ไข/หยุดกิจการ
- ม.48 ว.5 ให้การแจ้งเป็นการสิ้นสุด
- ม.52 สั่งหยุด/ห้าม (ไม่เกิน 2 ปี)
- ม.65 ว.2 สั่งหยุด (ไม่เสียค่าธรรมเนียม)
- สั่งไม่ออก/ไม่ต่ออายุ/เพิกถอน

คำสั่งของ จพง.สาธารณสุข

- ม.46 ว.2 สั่งกรณีร้ายแรง

คำสั่งให้
เป็นที่สุด

รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวง
สาธารณสุข

มีสิทธิอุทธรณ์ได้
ภายใน 30 วัน

การควบคุมป้องกันและดูแลมิให้เกิดปัญหาในระยะยาว

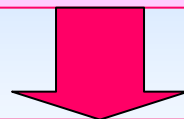
- สร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่น
- สนับสนุนให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และกำหนดหลักเกณฑ์
การควบคุมป้องกัน
- ตรวจสอบก่อนออกใบอนุญาต และก่อนต่อใบอนุญาตทุกปี
- สร้างความมีส่วนร่วมของชุมชน
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิต

WEB SITE

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

<http://laws.anamai.moph.go.th/index.htm>

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0-2590-4175, 0-2590-4223,

0-2590-4252, 0-2590-4256

โทรสาร 0-2591-8180